

İstiâze ve Besmele: Yeni Yıla Allah'a Sığınarak ve Onun Adıyla Başlamak

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
﴿وَمَا يَنْزَعُكَ مِنَ الشَّيْطَانِ نَزْعٌ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ
الْعَلِيمُ﴾
سُورَةُ فَصَّلَتْ ٤١: ٣٦

عن أبي هريرة رضي الله عنه قال: قال رسول الله ﷺ:
« كُلُّ كَلَامٍ أَوْ أَمْرٍ ذِي بَالٍ لَا يَفْتَحُ بِذِكْرِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ فَهُوَ أَبْتَرُ، أَوْ
قَالَ أَقْطَعُ »
ابن حنبل، مسند، ٣٦٠/٢

Aziz Müminler!

Yeni bir miladi yıla daha girmiş bulunuyoruz. Zaman, insana emanet edilmiş en kıymetli nimetlerden biridir. Her yeni yıl, geçmişin muhasebesini yapıp geleceği daha hayırlı kılmak için bir imkândır. Mümin yeni yıla girerken sadece takvimi değil, niyetini ve kalbini de yeniler. Bu yenilenmenin anahtarı ise Allah'a sığınmak ve her işine Onun adıyla başlamaktır.

Kardeşlerim!

İstiâze, “kovulmuş şeytandan Allah'a sığınmak” anlamına gelir. Kur'an'da 17 ayette Allah'a sığınmak söz konusu edilir. Hz. Nûh, bilmediği şeyi istemekten (Hûd suresi, 47); Hz. Yûsuf, günaha düşmekten (Yûsuf suresi, 23); Hz. Mûsâ, kavmine karşı alaycılık ve öfkeye kapılmaktan (Bakara suresi, 67) Allah'a sığınmıştır. Rabbimiz de bizlere, **“Kur'an okuduğun zaman o kovulmuş şeytandan Allah'a sığın.”**¹ buyurarak her an Onun korumasını dilememizi öğretir. İstiâze sadece tilavet öncesinde değil, öfkelendiğimizde, günaha çekildiğimizde, kalbimize vesvese geldiğinde de bir sığınak kapısıdır. Bu anlamda Rabbimiz, **“Eğer şeytandan gelen kötü bir düşünce seni dürtecek olursa, hemen Allah'a sığın. Çünkü O, hakkıyla işitendir, hakkıyla bilendir.”**² buyurur. Felak ve Nâs sureleri de mümini hem görünür hem gizli şerlerden koruyan dua sureleridir.

Aziz Kardeşlerim!

Besmele ise her hayırlı işe Allah'ın adıyla başlamaktır. “Bismillahirrahmanirrahim” derken Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın rahmetini ve

yardımını dileriz. Besmele kulluğun şuurudur; kulun yaptığı işi kendine değil, Allah'a dayandırmasıdır. Kur'an'da Hz. Süleymân'ın mektubundan bahsedilirken,

إِنَّهُ مِنْ سُلَيْمَانَ وَإِنَّهُ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

“Şüphesiz o, Süleyman'dandır ve Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adıyladır...”³ buyrulurak besmelenin ilahî edep olduğu bildirilir. Peygamber Efendimiz (s.a.v.) de *“Yüce besmele ile (Allah'ı anarak) başlanmayan her anlamlı söz veya iş, bereketsizdir, sonuçsuzdur.”*⁴ buyurmuştur.

Besmelenin hangi tür söz, hareket ve işlerde okunacağını öğrenmek için hadiste yer alan “zî bâl” terkibi büyük önem arz eder. “Zî bâl” anlamlı, önemli, bilinçli ve meşru bütün işleri kapsar. Sofraya otururken, evden çıkarken, işe başlarken, yolculuğa niyetlenirken, konuşmaya başlarken, abdest alıp namaz kılarken besmele çekilir. Besmele çekmek işi bereketlendirir ve kul ile Rabb'i arasındaki bağı güçlendirir. Besmele çeken mümin, “Bu işi kendi adımla değil, Allah'ın rızası için yapıyorum.” demiş olur. Besmele aynı zamanda merhamet ahlakının simgesidir; zira Allah'ın “Rahmân ve Rahîm” olmak üzere iki merhamet isminden oluşur. Besmeleyle başlayan her söz ve her iş merhameti, adaleti ve şefkati esas alır.

Kıymetli Müminler!

Miladi yeni yıla girerken dileğimiz şudur: Bu yıl kalplerimizi vesveseden koruyalım. Hayırlı ve güzel işlerle meşgul olalım ve Rabbimizden işlerimizi bereketle tamamlaması için niyazda bulunalım. Bunun için dilimizi ve kalbimizi “istiâze” ve “besmele” ile süsleyelim. Unutmayalım ki Allah'a sığınarak başlanan yıl, Allah'ın rahmetiyle devam eder; Allah'ın adıyla başlatılan iş, bereketle sonuçlanır.

Rabbimiz! Kalplerimizi ve zihinlerimizi istiâzeyle koru. İşlerimizi besmeleyle bereketlendir. Miladi yeni yılı genelde tüm insanlık; özelde Müslümanlar için rahmet ve huzur yılı eyle. Âmin.

¹ Nahl suresi, 16:98

² Fussilet suresi, 41:36

³ Neml suresi, 27:30

⁴ HM8697 İbn Hanbel, II, 360